

Landbruksdepartementet
Postboks 8007 Dep
0030 Oslo

Høringsuttalelse forslag til ny lov om skogbruk (skogbrukslova)

Fylkesmannen i Telemark gir med dette sin høringsuttalelse, på bakgrunn av prosess i Miljøvernavdelingen og Landbruksavdelingen. Avdelingene er i det vesentlige samstemte i uttalelsen, men Fylkesmannen har valgt å markere den enkelte avdelings synspunkt der det er uenighet. Det er Landbruksavdelingen som har samordnet saksbehandlingen hos Fylkesmannen.

Om forslaget til ny lov vil Fylkesmannen generelt uttale følgende:

- Lovforslaget bidrar til en modernisering av form og innhold.
- Lovforslaget er en nødvendig forenkling og nedkorting av eksisterende lov.
- Lovforslaget framstår balansert mht. detaljeringsgrad i lovtekst med mulighet for fastsetting av detaljerte forskrifter.
- Lovforslaget følger opp skogeiers frihet under ansvar og at den enkelte skogeier gis i større grad enn tidligere anledning til å legge egne strategier for utnyttelse av skogressursene innenfor visse rammer mht. miljøverdier og skogproduksjon.
- Det er naturlig og positivt at miljøhensyn har større fokus.
- Ved utarbeidelse av forskrifter er det viktig at det samtidig lages et rundskriv med veiledning til forskriften.
- Fylkesmannen i Telemark er bekymret for at kommunene ikke har tilstrekkelig kompetanse, kapasitet og økonomiske midler til å oppfylle alle krav og forventninger lova med forskrifter stiller.
- Virkningene av ny skoglov bør evalueres etter at den har vært gjeldene en tid for å kontrollere at den fungerer i henhold til intensjonene, for eksempel etter 5 års virketid, jf. evaluering i Sverige. Dette er viktig etter at miljøhensyn er tillagt større tyngde i lova, for å erfare hvordan disse hensyn praktiseres.

Navn på lova

Fylkesmannen mener loven burde hete lov om skog (skoglova). Det er det korteste og enkleste alternativet, og synliggjør samtidig at dette er den generelle lova for skogarealene, skogen og skogbruket.

Til § 1. Formålet med lova

Det er en styrke for formålsparagrafen at biologisk mangfold og kulturverdier er trukket inn, jf. internasjonal trend om tredeling av formål i ressurser, biologi og kulturverdier.

”Skogens betydning i klimasammenheng” bør tas inn som ett av formålene i lova.

Til § 2. Virkeområde for lova

Forslaget avklarer tvilstilfeller om det er skoglova eller annet lovverk gjelder. Det er viktig at skoglov bl.a. mht. opprydding av felt virke og andre skogtiltak gjelder i kraftgater, alpinbakker og lignende i skogområder. Skoglova må gjøres gjeldende uavhengig av eiendomsforhold, både eiendomsstørrelse og eierskap.

Til § 3. Skogbruksstyresmakt

Etter kommunaliseringen av de statlige landbrukskontorene i 1993 er kommunene kommet under stadig sterkere økonomisk press og nedprioriterer landbruk til fordel for andre oppgaver. Det er viktig at kommunene prioriterer sin nye funksjon som styresmakt i første instans, slik at intensjonene i den nye skoglova blir fulgt opp.

Skogbruksstyresmakt er et tungvint og fremmed begrep. **Skogoppsyn** et innarbeidet begrep som også må kunne brukes videre. Dette ville også synliggjøre at Skogoppsynet har ansvaret for å håndheve skogloven, mens Statens Naturoppsyn har ansvar for bl.a. naturvernloven.

Til § 4. Skogeigar sitt forvaltaransvar

Miljøforskrift

Fylkesmannen er enig i at det fastsettes forskrift om de hensyn skogeieren skal ta i forholdet mellom skogbruksproduksjon og biologisk mangfold, landskap, friluftsliv og kulturverdier i en ”miljøforskrift”.

Detaljnivå i ny forskrift må ligge på et nivå tilsvarende tidligere utarbeidet forslag i 1998 til miljøforskrift, men tilpasset i større grad standarder for ”Levende skog”. For eksempel landskapshensyn og krav til andel gammel skog må konkretiseres nærmere.

Miljøforskriften bør ha særlige bestemmelser for fjellskogen.

Dersom det ikke blir aktuelt å innføre egen miljøforskrift bør hovedprinsippene i tidligere utsendt forslag til miljøforskrift inngå i den nye loven. Det samme gjelder og de punkter som er nevnt under §3-1 i samme forslag til miljøforskrift.

Fylkesmannen mener at en bør vente med å utarbeide ny miljøforskrift til den nye loven er vedtatt, slik at miljøforskriften kan utarbeides i tråd med den endelig loven og undergis selvstendig behandling.

Til § 5. Skogregistrering og skogbruksplan

Fylkesmannen mener det er viktig at alle skogeiere i landet har en skogbruksplan som viser potensiale for hogst, muligheter for aktivitet, miljøverdier som viktige naturtyper og skogtyper som må ivaretas. Det er samtidig nødvendig at det gis anledning til å sette en forskrift om skogbruksplanlegging.

Det er samtidig nødvendig at det gis anledning til å sette en forskrift om skogbruksplanlegging. I forhold til krav om innhold i en skogregistrering og skogbruksplan vil dette gi mulighet for retningslinjer for tidsmessige planer, behov for dokumentasjon av miljøverdier, skogeiers mulighet for innarbeiding av egne mål og strategier og tilpasning til økonomiske forutsetninger.

Til § 6. Forynging og stell av skog

Denne § er gitt en god tekst bl.a. ved at man kan gi konkrete pålegg om å følge opp skogkultur. Loven må klart an vise foryngelsesplikt og plikt til videre skjøtsel av ungskog inntil bestandet er utviklingsdyktig.

Forskrift om skogkultur

Forskrift må være svært fordelaktig å få, bl.a. ut fra følgende:

- Forynging tilpasset vegetasjonstyper.
- Trelag tilpasset vegetasjonstyper.
- Minimum tetthet foryngelse
- Krav til tidspunkt for foryngelse
- Forslag om egnede foryngelsesteknikker tilpasset vegetasjonstype, økonomiske marginer for det enkelte område, herunder naturlig foryngelse, frøtrestillinger, skjermstillinger m.m..

Det åpnes nå for å kunne hogge yngre produksjonsskog så lenge foryngelsesplikten ivaretas. Dette vil kunne få store konsekvenser for andelen gammelskog på den enkelte eiendom. Dette må ivaretas gjennom regler for andel gammel skog i miljøforskrift etter

§ 4.

I forskrift om skogkultur bør det tas inn bestemmelser som regulerer fremmede arter (utenlandske treslag).

Til § 7. Vegbygging i skog

Forslag til ny tekst i andre avsnitt : *Planlegging og bygging skal skje på ein måte som sikrar miljøtilpassa og landbruksfaglege heilskapsløysingar.*

Fylkesmannen forutsetter at vegforskrift tilnærmet lik eksisterende vegforskrift videreføres.

I forskrifter bør det sørges for at det gis hjemmel for å gi pålegg om å sette i stand en veg eller slette den hvis den ikke er i forsvarlig stand. Det viser seg at den generelle vegloven er lite egnet til slike tiltak.

Til § 8. Hogst og måling

Foreslår at paragrafen bare heter "Hogst", selv om den inneholder ting om måling, siden hovedfokus er på hogst.

Fylkesmannen mener det er viktig at det her er klargjort hvilke hensyn det skal tas ved hogst.

Fylkesmannen ser det som fordelaktig er også at det er satt inn en egen setning om oppretting av kjøreskader.

Til § 9. Forebyggende tiltak

Det er viktig at forholdet til naturvernlova blir avklart i forskrifter til denne paragrafen. Fylkesmannen foreslår videre at andre ledd i denne paragrafen, om beiting av vilt, faller ut.

Vilt må forvaltes over større områder, det krever et utstrakt samarbeid mellom grunneierne og det er lagt opp til fra sentralt hold at grunneierne skal overta ansvaret for forvaltning av storvilt innen 2006. Rettighetshaverne bør derfor få anledning til å gjøre det uten at de styres av paragrafer i annet lovverk. Vi tror tvert i mot at det vil bli mer konflikter dersom det innføres en slik lov hjemmel i skoglova.

Dersom ikke dagens viltlov og forskrifter anses for å være gode nok på dette området, bør forslag til endringer tas opp med sentrale viltmyndigheter.

Til § 10. Tiltak på skade etter skog.

Fylkesmannen foreslår at §§ 9 og 10 slås sammen.

Til § 11. Meldeplikt

Merknad fra landbruksavdelingen:

Skoglova understreker skogeiers frihet og ansvar til å utføre skogbruk. Landbruksavdelingen vurderer meldeplikt å være et arbeidskrevende virkemiddel for kommunene som griper unødige inn i skogeiers disposisjonsrett.

Merknad fra miljøvernavdelingen:

Formålsparagrafen og kommunenes oppgaver i §§ 6 og 8, jf. også § 19, forutsetter at kommunen kjenner til hogstene, og som et minimum bør det derfor innføres meldeplikt på sluttavvirkning. I både Sverige og Finland har de meldeplikt, noe som nødvendigvis også har med tilsyn og kontroll og gjøre. Statistikk over avvirkning vil lett kunne fremskaffes hvis alle hogster meldes inn. Jf. merknader til § 19.

Til § 14. Innbetaling til skogfond

Fond oppfattes som en kapitalbase ut fra et ønske eller behov om å legge seg opp penger. Uttrykket skogavgift er bedre siden navnet i seg selv gir en forståelse av at dette ikke bare er en stimulans, men også et pressmiddel for å gjennomføre skogkultur. Stimulanser er i større grad ivarettatt gjennom reglene om skattefordel.

Fylkesmannen forslår at man opprettholder betegnelsen skogavgift eller evt. bruker betegnelsen skogavsetning på ordningen.

Til § 20. Klage

Merknad fra landbruksavdelingen:

I flg. lovforslaget vil offentlige naturvern- og friluftmyndigheter miste klageretten på kommunale vedtak som berører interesser som ligger inn under deres myndighetsområde. Som organ overordnet kommunene vil fylkesmannen fortsatt kunne omgjøre vedtak eller ta over saksbehandlingen i saker hvor lover eller forskrifter ikke er fulgt eller at saken har en særskilt prinsipiell side. Som politisk valgt organ på regionalt nivå hos fylkesmannen står fylkeslandbruksstyret i en særstilling. For å sikre at en sak blir tilstrekkelig opplyst for fylkeslandbruksstyret er det nødvendig at fylkesmannen sørger for at alle avdelinger bidrar med nødvendige saksopplysninger. Fylkesmannen er enig med LD at man her unngår habilitetsproblem som beskrevet i høringsnotatet ved at fylkesmannen både er klager og saksbehandler.

Merknad fra miljøvernavdelingen:

Offentlige naturvern- og friluftmyndigheter må fortsatt ha mulighet til å klage på kommunale vedtak som berører interesser som ligger inn under deres myndighetsområde, jf. § 14 i gjeldende lov.

Til § 21. Straff og tvangsgebyr

Fylkesmannen mener det i utgangspunktet at det er dramatisk med fengsel for brudd på skogloven og mener bøter må være mest egnet. Bøter i for eksempel i prosent av omsetning

eller lignende må være retningsgivende for påtalemyndighet i brudd på skoglova. Man må være forsiktig med å nevne fengselsstraff i en næringslov som skal regulere en positiv og attraktiv næring selv om aktiviteten skal underlegges streng miljøkontroll og oppfølging.

”Tvangsgebyret er tvangsgrunnlag for utlegg” bør kunne skrives på en mer folkelig måte, jf. forsikringsbransjens opprydding i gammeldags og uforståelig vokabular.

Utover ovenstående merknader støtter Fylkemannen i Telemark forslaget til ny skoglov.

Med hilsen

Solveig Sollie

Åse Egeland
landbruksdirektør

Saksbehandlere: Odd Frydenlund Steen, Håvard Solhøi, Johan Aas (FMVA)
Per Kristoffersen og Ole Jørgen Wefald (FMLA)